

איבל הסרטים קאן 1975:

של שנות השלושים בארצות-הברית, עם קיטעי סרטים עלילתיים שהתיימרו או לתאר את המציאות החברתית. לעיתים נעשה הדבר כשיחזור מדוקדק של תקרית, כמו למשל בסרט הקנדי הפקודות, שמתאר את גל המאסרים השירותיים שפשוט בר קנדה עקב חשיפת שר-העבודה והשגריר הבריטי שם, לפני חמש שנים, כאשר שחקנים מגלמים דמויות של אנשים החיים עדיין בנינו.

כך גם הסרט השווייצרי העיוות, על פרשת דויד פרינקפורטר שרצח את מנהיג הנאצים בשווייץ ונידון בשל כך ל-18 שנות מאסר. לעיתים היתה זו אפילו תערובת של תעודה ועלילה, כמו בהשבתה, סרט נורווגי המשחזר משבר ביחסי-העבודה שם, בעבר הלא-רחוק, כאשר תוך כדי השיחזור מופיעים בחלק מן התפקידים שחקנים, ובחלק אחר, האנשים שהיו המאורעות בעצמם.

סרטים אחרים משתמשים במאורעות ההיסטוריים כבשלב עלילתי, שעליו הם בונים סיפור שהוא בעת-ובעונה-אחת דרא-מה בעלת משמעויות סוציאליות, ופרק מן ההתפתחות הלאומית של המדינה. סרט צרפתי בשם שהחג יחל, אשר רבים טענו כי צריך היה ליצג את צרפת בתחרות (ואכן, הוא עולה על הסרטים שייצגו אותה בפועל). אבל הסתפק כאן בהופעה בשוקי הסרטים בלבד — חוזר לתחילת המאה ה-18, כדי למצוא בה את התסיסה בכרסן (הציראי בצפון צרפת), את השטפות והזר, הלהצים הפוליטיים של העשירים והמקיאבלים של הכנסיה, המעסיקים את צרפת גם כיום.

עוד סרט צרפתי, שרבים ציפו לראות בתחרות, אבל הוצג לבסוף מחוצה-לה, זיכרונות מצרפת (הטענה הרישמית לדחייתו היתה שז'אן מורו, המופיעה בתפקיד הראשי, היא יושבת-ראש צוות השופטים השנה), הוא כרוניקה של חיי מישפחת תעשיינים בעיר-שדה קטנה, ותוך כדי מעקב אחר גורלו של בית-החרושת הקטן שבבעלות המישפחה, והיחסים שבינה לבין הפועלים העובדים בו (ז'אן מורו מגלמת כוכבת הנישאת לאחד מן המישפחה, הופכת ממנוצלת למנצלת), מצטיירת ההיסטוריה של צרפת משנות השלושים, דרך מילחמת העולם השנייה, המשברים הכלכליים ומא-בקייה-הכוח של בעלי-ההון, עד לימינו אלה. בכלל, השנים שקדמו למילחמת-העולם השנייה, המילחמה עצמה והשנים שמיד לאחריה, חביבות במיוחד על יוצרי-הקולנוע הפעם. על שנות התבערה האלג'ירי ייחדתי כבר את הדיבור (העולם הזה 1968), אבל מעניין שהסרט הנחשב, בדרך-כלל, כתגלית המעניינת ביותר של השנה, עוסק בדיק כאותה תקופה, סוף שנות ה-30' עד תחילת ה-50', במדינה אחרת של אגן הים התיכון: יוון.

הסרט, מסע השחקנים של תיאור אנגלוי פולוס, אפופיאה הנמשכת באיטיות רבה

נציג אלג'יריה שכמעט ואנס את הפסטיבל להעניק ז'ון הבמאי והמפיק כאחד השתמשו בלחצים ובאיור גם הפרס הגדול, אחרת נחרים אתכם בצפון אפריקה.

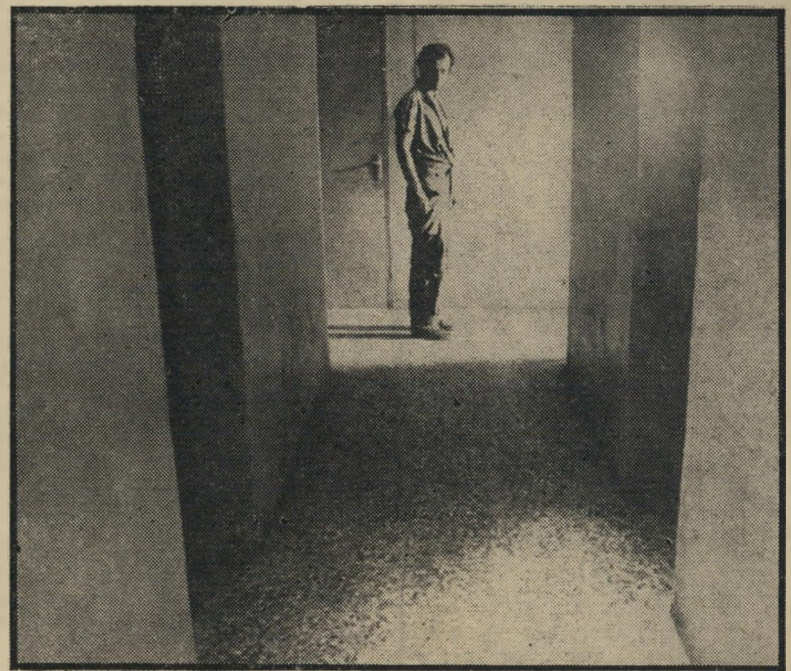
דרכים חדשות לביטוי. המבקר הרוסי שיחק ב"ברוג'ו", עוב בזעם את החדר ולא הופיע כדי לחלק את הפרסים, תפקיד שנפל בחלקו מלכתחילה.

התרפקות

על העבר

נמיייה הבדלמת והבוטה ביותר (שהשתמנה במרבית סרטי השנה, היא הנבירה בעבר, היטוט בתוך ההיסטוריה, מן הקרובה ביותר ועד לעתיקה ביותר, ושיחזור קולנועי של מאורעות אמיתיים האמורים ללמד את צופי הקולנוע דהיום לקח לגבי מצבו הפוליטי של העולם שבו הם חיים.

טירוף זה של שיחזור-העבר החל כבר ביומו הראשון של הפסטיבל, עם מדור מיוחד של קוסטא גאוראס ומאו לא עבר יום ללא סרט אחד לפחות, שהתווסף אל שיעורי ההיסטוריה המצולמת — שיעורים היוצאים, כמוכן, כולם מנקודת-מבט מארכי-סיסטית, שהיא צו האופנה האינטלקטואלית, לעיתים נעשה הדבר בצורה תיעודית ממש, כמו אחת, האם תתן לי פרטה, סרט המעמיד זה מול זה את קיטעי היומנים

זרתק ומרג'ו

גי'ק ניקולסון בסירטו של אנטוניוני, המיקצוע — כתב, בו עורך הבמאי האיטלקי שהתמחה בחוסר-קומה יקציה ניתוח מכאיב ועוקצני של המיקצוע המאפיין את הקומוניקציה להמונים, העיתונאי.

מצטיין ומשעשע

המשבר של שנות השלושים כפי שהשתקף בסרטים המוסיקליים אז, ובסרט התעודי של פיליפ מורה „אחי האם תתן לי פרטה“ שיעור מאלף כיצד אפשר לבדר ולהנח בקולנוע.

ואם בסרט היווני היה גורל מישפחת השחר קנים סמל לגורלה של אומה שלמה — על המהפכנים, חלשי-האופי, הבוגדים והקורבנות שבה — הרי אצל הבמאי ההונרי גרי מיקלוש יאנקסו, שהוא האמן הבלתי-מעורער היום, בעולם כולו, בהעמדת סציי-נות-ראווה עממיות סימליות מול מצלמה שנמצאת בתנועה מתמדת, מקבלת אלקטרה משמעות שונה. זוהי הדמות שאינה שוכחת, האשה אשר אינה צריכה לעשות דבר, עצם העובדה שהיא זוכרת את העוול ומצפה לנקמה, די בה כדי לשמור על גזלת המהפכה.

עוד שיחזור היסטורי (נראה שיוצרי הסרטים חושבים כי אמיתות העובדות שהם מספרים מגבירה את מהימנותם בעיני הצופים), שהגיע, כנציג צרפת אל התחרות, מוביל אותנו לאופנה אחרת השכיחה מאד השנה: גורל האשה, בשנת האשה. השיח זור ההיסטורי הזה, המתקרא אלואיז, פוי יצירתה של במאית ברטונית בשם ליליאן דה'קרמאדק, מתאר את קורותיה של אומנת (המשך בעמוד 26)

משך קרוב לארבע שעות, משתמש בגרעין עלילתי של הטרגדיה הקלאסית היוונית: אנמנון, קליטמנסטרה, אלקטרה, אורסטס ואגיסטוס, כולם חברי להקת תיאטרון נודדת, החיים במאה ה-20 את גורל מיש-פחת האטרידים המקוללת.

אנגלופולוס שולט בקולנוע בידי-אמן. הוא מתכנן תנועות-מצלמה מסובכות להד-הים, סצינות נמשכות עוד ועוד ומקפיעות לעינין הפתעות כאשר נדמה לך שאין כבר מה לראות, והתיפאורה הטיבעית של כפרים יווניים קטנים מתמלאת מיסתורין, אווירה דחוסה ותחושת גורל מעיק, כשהיא נשקפת מבעד לעין מצלמתו של אנגלוי פולוס.

נשים

נשים

אם הזכרתי כבר את אלקטרה, הרי באותו יום שבו הוקרן מסע השחקנים, הוצג גם סרט תוגריי בשם למען אלקטרה.